

Remissvar
S2019/01774/FS
Socialdepartementet
103 33 Stockholm

Stockholm 29 oktober 2019

Remissvar: Komplementär och alternativ medicin och vård – ny lagstiftning 2019:28 samt -säkerhet, kunskap och dialog SOU 2019:15

Akademikerförbundet SSR och förbundets Psykoterapeutförening har getts möjlighet att yttra sig över rubricerat betänkande.

Sammanfattning av betänkandena:

Utredningen består av ett delbetänkande som ger förslag som rör komplementär och alternativ medicin – KAM och komplementär och alternativ vård – KAV, i relation till konsumentupplysning, forskning och utbildning och ett slutbetänkande som innehåller förslag om ny lagstiftning. Utredningen föreslår att bestämmelser om utövande av KAM flyttas från patientsäkerhetslagen och samlas i en ny lag: lagen om vissa begränsningar i rätten att yrkesmässigt utföra vård. Utredaren föreslår också ett generellt förbud för andra än hälso- och sjukvårdspersonal att behandla allvarlig sjukdom oavsett om det handlar om somatiska eller psykiska sjukdomar, däremot ska symptomlindrande åtgärder vara tillåtna. Det föreslås också att förbjuda andra än hälso- och sjukvårdspersonal att utreda och behandla sjukdomar hos barn under 15 år och sjukdomar i samband med graviditet. Däremot ska symptomlindrande behandling vara tillåten. De straffbestämmelser som idag finns i patientsäkerhetslagen föreslås föras över till den nya lagen. En ny bestämmelse föreslås om straffansvar även för den som av oaktsamhet orsakar skada eller fara för skada där bristande kunskaper eller erfarenhet inte ska befria från ansvar.

Akademikerförbundet SSR:s kommentarer:

Akademikerförbundet SSR och förbundet Psykoterapeutförening kommenterar i huvudsak utredningens slutbetänkande. Förbundet tillstyrker förslaget om att samla bestämmelserna i en särskild lag.

Begränsningar i att utöva KAV

Akademikerförbundet SSR tillstyrker förslaget att endast personal inom hälso- och sjukvården ska tillåtas behandla allvarliga sjukdomar oavsett om det handlar om somatiska eller psykiska sjukdomar. Med tanke på att

Akademikerförbundet SSR
Box 128 00, 112 96 Stockholm
08-617 44 00
kansli@akademssr.se
www.akademssr.se

SSR Direkt
Frågor om anställning och arbetsliv
08-617 44 71
ssrdirekt@akademssr.se

Medlemsservice
Frågor om medlemskap och avgifter
08-617 44 70
medlem@akademssr.se

människor kan vara i en minst lika utsatt situation vid psykosjukdomar, ångest och depression som vid cancer och epilepsi så är det en förändring som stärker patientsäkerheten. Förbundet tillstyrker också förslaget att endast hälso- och sjukvårdspersonal ska få behandla barn under 15 år och sjukdomar i samband med graviditet oavsett sjukdomens svårighetsgrad. Med tanke på att barn står i beroendeställning till vuxna och att sjukdomar kan utvecklas olika när det gäller barn jämfört med vuxna så är det motiverat med ett förbud. Åldersgränsen på 15 år är motiverad utifrån tillräcklig mognadsgrad för att kunna vara med och fatta beslut i vårdfrågor. Akademikerförbundet SSR håller dock med om Psykologförbundets kritik om att formuleringarna "symptomlindrande åtgärder" och "symtomlindrande behandling" behöver definieras. Förbundet har förståelse för att människor som genomgår en behandling inom hälso- och sjukvården också kan vilja komplettera den med en alternativ behandling. I de fall en patient riskerar eller har drabbats av en vårdskada och ansvar ska utkrävas måste det vara tydligt om en alternativ behandlare har agerat inom ramen för vad som är tillåtet. Idag finns inget av begreppen i Socialstyrelsen termbank.

Förvirrande yrkestitlar

Akademikerförbundet SSR håller med utredningen om att det finns en rad yrkestitlar som ligger förvirrande nära *psykoterapeut* i användningen av titeln *terapeut*. Förbundet anser att användningen av titeln *terapeut* idag inte uppfyller kraven i 4 kap 6 § patientsäkerhetslagen. IVO borde få ett uppdrag om att tydliggöra vilka som får kalla sig en titel innehållande *terapeut* eller, som utredningen skriver, bör en översyn av skyddade yrkestitlar med inriktning på att skärpa regelefterlevnaden tillsättas av regeringen. Detta skulle också underlätta för Konsumentverket att tydliggöra skillnaderna mellan *legitimerade psykoterapeuter* och andra som kallar sig för *terapeuter*.

Synpunkter på delbetänkandet

Akademikerförbundet SSR välkomnar utredningens förslag för att konsumenter ska kunna göra mer välinformerade val när det gäller användningen av KAM och KAV. Förbundet välkomnar en särskild flik på 1177 Vårdguiden och information på "Hallå konsument". Förslaget om att lägga in 1-2 högskolepoäng i en rad vårdutbildningar behöver kompletteras med psykoterapeutprogrammet. Slutligen menar Akademikerförbundet SSR att musikterapi och andra behandlingar med inriktning på skapande uttrycksätt borde prioriteras för utvärdering av SBU eftersom de i Cochraneöversikter indikerar vissa gynsamma effekter med hög prioritering vid bl. a. depression, ångest och schizofreni hos vuxna.

Heike Erkers
Förbundsordförande

Anders Klingström
Ordförande Psykoterapeutföreningen

Josefine Johansson
Ombudsman